

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P.**, právne zastúpeného: advokátskou kanceláriou F., proti povinnej: **K.**, o vymoženie pohľadávky **375 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 1Er/2544/2010, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. júla 2012 č. k. 2CoE/376/2012-37, takto

r o z h o d o l :

Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. júla 2012 č. k. 2CoE/376/2012-37 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený podal na Exekútorskom úrade J. dňa 03. 08. 2010 návrh na vykonanie exekúcie proti povinnej na vymoženie pohľadávky 375 eur s príslušenstvom, a to na základe exekučného titulu – rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom S. zo dňa 29. 04. 2010 sp. zn. SR 03329/10. Následne súdny exekútor požiadal o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora Okresný súd Rimavská Sobota poverením č. 5609 *086674 zo dňa 22. 10. 2010.

Okresný súd Rimavská Sobota uznesením z 5. marca 2012 č. k. 1Er/2544/2010-11 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 57 ods. 1 písm. g/, § 58 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 41 ods. 2 písm. d/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, § 52, § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov, čl. 6 ods. 1., čl. 3 ods. 1, ods. 2 prílohy bod 1 písm. q/ smernice Rady č. 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že súd považuje zmluvu o úvere uzavretú medzi účastníkmi za spotrebiteľskú zmluvu. Poukázal na to, že úprava spotrebiteľského práva sa vyznačuje vysokou mierou kogentnosti, pričom jej základným cieľom je poskytnúť ochranu spotrebiteľa. Dodal, že rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc rozhodnúť spor účastníkov z rozhodcovskej doložky vyplývajúcej zo všeobecných podmienok. Ďalej uviedol, že rozhodcovská doložka bola súčasťou formulárovej zmluvy, ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu.

Súd prvého stupňa konštatoval, že povinný si rozhodcovskú doložku nevyjednal, ako súčasť všeobecných podmienok ju musel akceptovať, nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej zmluvy ovplyvniť. Ide o rozhodcovskú doložku alternatívnu, ktorá zásadne pripúšťala podanie návrhu na štátny súd, napriek tomu doložku podľa súdu prvého stupňa nemožno považovať za vyváženú, pretože vylučovala spotrebiteľa z možnosti dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ už podal svoj návrh na rozhodcovský súd.

Taktiež poukázal na to, že vo svojich dôsledkoch rozhodcovská doložka bola spôsobilá vytvoriť neprekonateľnú prekážku pred uplatnením ústavného práva spotrebiteľa na prístup k súdu. Rozhodcovská doložka zakladá v tomto smere nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto súd prvého stupňa takúto podmienku vyslovil za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a preto túto považoval za neplatnú. Súd prvého stupňa skonštatoval, že v prebiehajúcej exekúcii absentuje vykonateľný exekučný titul, vyhlásil exekúciu za neprístupnú a exekúciu zastavil.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, napadnutým uznesením z 31. júla 2012 č. k. 2CoE/376/2012-37 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Poukázal na ust. § 45 ods. 1 písm. b/, c/, § 45 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní, § 2 písm. b/ a § 3 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa uviedol, že posúdenie, či úverový vzťah je alebo nie je spotrebiteľským vzťahom závisí od predmetu zmluvného vzťahu a od postavenia účastníkov tohto vzťahu. Predmetnú zmluvu uzavretú medzi účastníkmi v zmysle ust. § 52 Občianskeho zákonníka posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu.

Odvolací súd ďalej uviedol, že súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Poukázal na to, že podľa Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých praktikách v spotrebiteľských zmluvách vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa musí preskúmať ex offo nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Vnútroštátnemu súdu prináleží v tomto prípade vyvodit' dôsledky s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.

Odvolací súd ďalej poukázal na to, že rozhodcovskú doložku koncipovanú v bode 18 zmluvy o úvere exekučný súd správne posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Podmienka nebola individuálne dojednaná, čo vyplýva z jej zaradenia vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru vopred pripravenej zmluvy a spotrebiteľ nemal reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, a to aj s prihliadnutím na formu a veľkosť písma, ktorá podstatne sťažuje reálne oboznámenie sa spotrebiteľa s obsahom dojednaní v texte.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že jednou z neprijateľných podmienok je aj samotná rozhodcovská doložka, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom, a to v neprospech spotrebiteľa. Takáto rozhodcovská doložka je preto podľa § 53 ods. 5

Občianskeho zákonníka neplatná. Odvolací súd poukázal na článok 18 všeobecných podmienok poskytnutia úveru, z ktorého je zrejmé, že výber jednej z alternatív riešenia sporov podľa rozhodcovskej doložky spočíva výlučne na oprávnenom, ktorý mohol na základe predmetnej rozhodcovskej doložky vec predložiť na prejednanie a rozhodnutie rozhodcovskému orgánu, resp. rozhodcovi, ktorého si sám zvolil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný.

Odvolací súd ďalšie námietky odvolateľa považoval za irelevantné, takej povahy, ktorá nemohla prívodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie (ďalej len „dovolanie“), ktoré odôvodnil tým, že:

- súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),
- v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.),
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. e/ O. s. p.),
- súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),
- konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Poukázal na to, že jednotlivé dôvody podrobne rozvinul už v odvolaní. Odvolaciemu súdu vytýkal predovšetkým to, že v rámci právneho posúdenia veci sa odvolával na nekonkrétne ustanovenia smernice a vnútroštátnych právnych noriem, v dôsledku čoho takéto právne posúdenie trpí vadami nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti a porušuje právo účastníka konania na súdnu ochranu podľa článku 46 odseku 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“).

Ďalej dovolateľ polemizoval so závermi odvolacieho súdu, že „dohodnutá rozhodcovská doložka spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, že žaloby, ktorých cieľom je uspokojenie nárokov z úverových zmlúv podáva v zásade len veriteľ z úverového vzťahu na ním zvolený rozhodcovský súd, že rozhodcovská doložka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná, čo vyplýva z formulárovej zmluvy, ktorej je súčasťou, teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, a preto povinná ako dlžníčka nemohla jej obsah ovplyvniť, keďže mohla len záväzok z úverovej zmluvy ako celok prijať alebo odmietnuť a že spotrebiteľ si len s ťažkosťou mohol byť vedomý následkov, ktoré uzavretie rozhodcovskej doložky v takomto znení spôsobí, a preto od neho nemožno vzhľadom na jeho úroveň informovanosti a jeho vyjednávaciu silu spravodlivo požadovať, aby porozumel jej významu“.

Vyššie uvedené závery odvolacieho súdu oprávnený označil za nedostatočne zdôvodnené a ničím nepreukázané domnienky súdu. Poukazoval na to, že obchodné vzťahy medzi podnikateľmi a spotrebiteľmi v rôznych sektoroch služieb poskytovaných obyvateľstvu (bankovníctvo, poisťovníctvo, telekomunikácie, energetika) sú založené na formulárových zmluvách, ktorých obsah spotrebiteľa zásadne nie sú schopní zmeniť. Argument, že akákoľvek individuálne nedojednaná zmluvná podmienka je neplatná, je podľa dovolateľa absurdný a nemá oporu ani v ust. § 53 Občianskeho zákonníka a ani v smernici. Druhá veta ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka sama osebe nezakladá neprijateľnú zmluvnú podmienku len konštatuje, že podmienky individuálne dojednané sú prijateľné. Rozhodujúca je prvá veta ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na základe ktorej musí súd jednoznačne preukázať, čo konkrétne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Jediné tvrdenie, na základe ktorého odvolací súd posúdil uvedenú zmluvnú podmienku ako neprijateľnú je to, že „spotrebiteľ si len s ťažkosťou mohol byť vedomý následkov, ktoré uzavretie rozhodcovskej doložky v takomto znení spôsobí, a preto od neho nemožno vzhľadom na jeho úroveň informovanosti a jeho vyjednávaciu silu spravodlivo požadovať, aby porozumel jej významu“. Podľa dovolateľa to však vedie k záveru, že rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách sú vylúčené a akékoľvek spory vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv musia vždy rozhodovať len všeobecné súdy.

Súdom zúčastneným na rozhodovaní dovolateľ ďalej vytýkal to, že sa nevysporiadali s judikatúrou Súdneho dvora ES a nezdôvodnili prečo priamo aplikovali ustanovenia Smernice Rady č. 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, napriek transpozícii smernice do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky. Poukázal tiež na nesprávny slovenský preklad ustanovenia písm. q/ ods. 1 prílohy smernice v porovnaní s inými jazykovými verziami (anglickou, českou, poľskou, nemeckou a francúzskou) a výkladové pravidlá vyplývajúce z judikatúry Súdneho dvora ES. Podľa týchto výkladových pravidiel je potrebné text únievého predpisu skúmať vo všetkých jeho úradných jazykových verziách s tým, že pokiaľ je výklad určitého ustanovenia v jednotlivých jazykových verziách odlišný musí byť toto ustanovenie vykladané podľa všeobecného významu a cieľa právnej úpravy, ktorého je súčasťou. Podľa dovolateľa z porovnania všetkých jazykových verzií ustanovenia písm. q/ ods. 1 prílohy smernice vyplýva, že len taká rozhodcovská doložka je neprijateľná, ktorá kumulatívne alebo jednotlivo a/ neposkytuje spotrebiteľovi právo alebo mu bráni v uplatňovaní práva podať žalobu na všeobecný súd, b/ neposkytuje spotrebiteľovi právo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, c/ vyžaduje od spotrebiteľa, aby riešil spory arbitrážou, ktorá nie je upravená právnymi predpismi, d/ nevhodne obmedzuje prístup k dôkazom alebo ukladá spotrebiteľovi povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah malo spočívať na inej zmluvnej strane. Na rozdiel od doslovného slovenského znenia, podľa ktorého sa javí ako keby sa atribút „neupravenosti právnymi predpismi“ vzťahoval k sporom tak z ostatných jazykových verzií je zrejmé, že spotrebiteľská zmluva nesmie od spotrebiteľa vyžadovať, aby spory riešil výlučne akýmsi osobitným typom arbitráže, ktorá nie je upravená právnymi predpismi a kde rozhodcovia pravdepodobne nie sú povinní aplikovať príslušné hmotné právo. To však nie je prípad rozhodcovského konania podľa ZRK. Takéto rozhodcovské konanie je upravené právnymi predpismi a v zmysle ust. § 31 ZRK sa v ňom rozhoduje podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

Poukázal ďalej na to, že sudy sa vôbec vo svojich rozhodnutiach nevysporiadali s výkladovými pravidlami uvedenými v judikatúre Súdneho dvora aplikujúc smernicu Rady č. 93/13/EHS a nezdôvodnili prečo považujú rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku v zmluve o úvere.

V dovolaní oprávnený tiež navrhol prerušiť dovolacie konanie podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s ust. § 243c O. s. p. a na základe článku 267 tretí odsek Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložiť Súdnemu dvoru ES nasledovné prejudiciálne otázky:

1/ Má sa ustanovenie písm. q/ ods. 1 prílohy smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vykladať tak, že za každých okolností zakazuje rozhodovať spory v rámci spotrebiteľských zmlúv na základe rozhodcovskej doložky prostredníctvom rozhodcovských súdov v prípade, ak je rozhodcovská doložka individuálne dojednaná?

2/ V prípade zápornej odpovede Súdného dvora na prvú otázku je možné ustanovenie písm. q/ ods. 1 prílohy smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vykladať tak, že mu neodporuje uzatvorenie takej rozhodcovskej doložky, ktorá ustanovuje, že „všetky spory vzniknuté zo zmluvy (vrátane sporov o platnosť, výklad alebo zrušenie) budú riešené a/ pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý vykonáva svoju činnosť na základe zákona a voči jeho rozhodnutiu možno podať žalobu o zrušenie všeobecnému súdu podľa zákona, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde alebo b/ pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde s tým, že ak ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu na všeobecnom súde považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku rozhodcovskej doložky, čo však neplatí, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu?

3/ Je v súlade s čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ také rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktoré aplikujúc vnútroštátne procesné aj hmotnoprávne ustanovenia s odkazom na smernicu č. 93/13/EHS zabráni vymožitelnosti reálnej pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi?

Návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. dovolateľ odôvodnil tým, že Súdnemu dvoru ES by mala byť daná príležitosť posúdiť exekučné konanie týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci spotrebiteľských zmlúv komplexne tak, aby účastníci konania boli zbavení právnej neistoty vyplývajúcej

z doterajšieho výkladu únievého práva a následnej aplikácie vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky. Napokon navrhol, aby dovolací súd podľa § 243 O. s. p. rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu.

V doplnení dovolania zo dňa 16. 07. 2013 dôvody dovolania špecifikuje oprávnený právnu argumentáciou, podľa ktorej odvolací súd neumožnil účastníkom exekučného konania viesť kontradiktórne konanie. Poukázal na to, že aplikácia Smernice Rady č. 93/13/EHS súdmi mala byť založená na správnej interpretácii, ktorá neodporuje interpretácii uskutočnenej Súdnym dvorom Európskej únie. V súvislosti s doplnením dovolania poukázal na vybrané rozhodnutia Spolkového súdneho dvora a Ústavného súdu Českej republiky, z ktorých v doplnení dovolania cituje a ktoré podrobuje právnomu rozboru.

Povinná ani súdny exekútor sa k dovolaniu oprávneného nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania v zmysle § 240 ods. 1 O. s. p. zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p. skúmal najskôr, či je dôvodný návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a dospel k záveru, že takýto návrh nie je dôvodný.

Oprávnený v podanom dovolaní navrhol, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p. a požiadal Súdny dvor Európskej únie na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o výklad písm. q/ ods. 1 prílohy smernice Rady č. 93/13/EHS a čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ a predložil prejudiciálne otázky, ktoré sú uvedené vyššie.

V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že konanie pred Súdnym dvorom o predbežnej otázke má povahu osobitného, nesporového a medzitýmneho konania, v ktorom Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o výklade zakladajúcich zmlúv Európskej únie, o platnosti a výklade aktov inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Európskej únie, výklade štatútov orgánov zriadených aktom Rady Európskeho spoločenstva. Toto konanie je inštitútom pôsobiacim v záujme integrácie a zachovania jednoty európskeho práva, pretože Súdny dvor

v ňom vydáva rozhodnutia o určitých čiastkových otázkach výkladu a platnosti komunitárneho práva, ktoré je potrebné pre rozhodnutie vnútroštátneho súdu vo veci samej.

Ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ukladá povinnosť súdu prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru (rozhodol), že požiada Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke, pretože je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnu dvoru EÚ na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenia zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá v takom prípade ani procesné vady konania v zmysle § 237 písm. f/, resp. písm. g/ O. s. p.

Vyriešenie právnych otázok nastolených dovolateľom v tomto konaní patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho rozhodnutia Súdneho dvora. Nie sú interpretované právne normy komunitárneho práva, ktorých výkladu sa dovolateľ domáhal. Podľa názoru dovolacieho súdu nie je otázka výkladu komunitárneho práva pre riešenie daného prípadu rozhodujúca, preto návrh na prerušenie konania zamietol.

V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje preto rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanvej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu.

V zmysle § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V zmysle § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadol oprávnený dovolaním nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p. Dovolanie oprávneného preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. procesne prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávneného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a so zreteľom na povinnosť dovolacieho súdu vyplývajúcu z § 242 ods. 1 O. s. p. sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameral na otázku opodstatnenosti tvrdenia oprávneného, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá dovolací dôvod podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Vadou konania, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo podať, predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s.p. ide tak aj vtedy, ak súd o procesnom návrhu účastníka nerozhodol.

Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že oprávnený vo svojom odvolaní (č. 1. 19 bod 20 spisu) podanom proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa tiež navrhol, aby v prípade, ak sa všeobecný súd nestotožní s ústavne súladnou interpretáciou ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku postupom podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. konanie prerušil a podal Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh o súlade ust. § 44 ods. 2 veta prvá a druhá Exekučného poriadku s čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky pre rozpor s princípom právnej istoty a princípom ochrany dôvery všetkých subjektov práva v právny poriadok.

Z obsahu spisu dovolací súd tiež zistil, že odvolací súd o tomto procesnom návrhu oprávneného na prerušenie konania nerozhodol a v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré sa s návrhom na prerušenie konania nezaoberal. Uvedeným postupom tak odvolací súd odňal oprávnenému možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.

Zistená vada konania súčasne zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Táto procesná vada je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie postihnuté takouto procesnou vadou nie je možné považovať za správne.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie odvolacieho súdu zrušil podľa § 243b ods. 2 O. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k potrebe zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu nezaoberal sa Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalšími námietkami oprávneného uvedenými v dovolaní.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného a odvolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 28. mája 2014

JUDr. Beáta Miničová , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová